

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/116/2025
Identifikačné číslo spisu:	8224202814
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8224202814.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu obchodnej spoločnosti RM Maxx, s. r. o., Lenartov 47, IČO: 47 018 704, zastúpeného spoločnosťou BAJO LEGAL, s. r. o., Bratislava, Landererova 8, proti žalovanej W. H. V., narodenej XX. I. XXXX, J., Ľ. XXXX/XX, zastúpenej spoločnosťou SCHWARZ advokáti s. r. o., Bratislava, Podbrezovská 40, o neúčinnosť právneho úkonu a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 3C/45/2024, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. februára 2025 sp. zn. 16Co/2/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) uznesením z 08. novembra 2024 č. k. 3C/45/2024-57 uložil žalovanej zákaz previesť vlastnícke právo, zriadiť záložné právo, zriadiť vecné bremeno alebo iné právo tretích osôb alebo iným spôsobom nakladať s bytom č. XX, v podiele 1/1 k celku, ktorý sa nachádza na 5. poschodí bytového domu „Polyfunkčný dom“, stavba so súpisným číslom XXXX, vchod číslo 43, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXXX, okres J., obec: J., katastrálne územie J., postavený na pozemku parcele registra C s parcelným číslom XXXX/XXX o výmere 1174 m², druh pozemku: Zastavaná plocha a nádvorie, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXXX, okres J., obec: J., katastrálne územie J. a na pozemku parcele registra C s parcelným číslom XXXX/XXX o výmere 203 m², druh pozemku: Zastavaná plocha a nádvorie, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXXX, okres J., obec: J., katastrálne územie J.; so spoluvlastníckym podielom vo veľkosti 13418/504821 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckym podielom k pozemku parcela registra C s parcelným číslom XXXX/XXX o výmere 1174 m², druh pozemku: Zastavaná plocha a nádvorie, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXXX, okres J., obec: J., katastrálne územie J., prislúchajúcim k bytu č. XX, nachádzajúcemu sa v bytovom dome stavba so súpisným číslom XXXX, vchod číslo XX, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXXX, okres J., obec: J., katastrálne územie J., a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 3C/45/2024. V odôvodnení

uviedol, že nariadenie neodkladného opatrenia nie je neprimeraným zásahom do práv žalovanej, nakoľko bola osvedčená aj skutočnosť, že žalovaná vlastní v uvedenom Polyfunkčnom dome, na tom istom 5. poschodí, kde sa nachádza aj predmetný byt č. XX aj ďalší byt č. XX, ktorého sa toto neodkladné opatrenie nijako netýka. Žalovaná je vlastníčkou aj iných nehnuteľností, ktoré pôvodne patrili dlžníkovi žalobcu, preto je zrejmé, že zákaz nakladania s bytom č. XX postihuje len malú časť nehnuteľného majetku žalovanej, a teda ide o adekvátne, proporcionálne opatrenie. Uzavrel, že o trovách konania celého konania rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej, prípadne v inom rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej uznesením z 26. februára 2025 sp. zn. 16Co/2/2025 rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) potvrdil s tým, že o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

2.1. Mal za to, že žalobca osvedčil, že žalobca a W.. K. J. uzatvorili (14. 10. 2022) zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca poskytol W.. J. 60 000 eur. Podľa tejto zmluvy o pôžičke sa strany dohodli, že dlžník vráti veriteľovi dlh jednorazovo v lehote do 28. apríla 2023. Z Potvrdenia o platbe vystaveného V. J., S.. D.. mal za zrejmé, že žalobca previedol W.. K. J. 24. októbra 2022 sumu 60 000 eur. Listom vlastníctva č. XXXXX žalobca osvedčil, že žalovaná nadobudla byt č. XX v Polyfunkčnom dome na základe Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu z 05. apríla 2023. Vychádzal z toho, že z lustrácie v historických záznamoch Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky vyplýva, že pred žalovanou bol vlastníkom bytu č. XX v Polyfunkčnom dome W.. K. J. a konštatoval, že k prevodu vlastníckeho práva z dlžníka žalobcu na žalovanú došlo 4 dni pred dohodnutou lehotou na vrátenie pôžičky.

2.2. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca osvedčil aj ohrozenie jeho práva, keď listinnými dôkazmi preukázal, že W.. K. J. prevádza vlastnícke práva k nehnuteľnostiam. Okrem prevodu vlastníckeho práva k bytu č. 11 v Polyfunkčnom dome previedol na žalovanú vlastnícke práva aj k pozemkom zapísaným na príslušných listoch vlastníctva. Vzhľadom na tieto realizované úkony v ich časových a personálnych súvislostiach mal odvolací súd osvedčenú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia a doplnil, že zákaz nakladania s predmetným bytom nie je neproporcionálnym opatrením. Aplikujúc na osvedčený skutkový stav (podľa stavu v čase vydania uznesenia prvoinštančného súdu) ustanovenia § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. c), písm. d), § 326 ods. 1, ods. 2, § 329 ods. 1, ods. 2, § 330 ods. 1 CSP, odvolací súd požiadavke na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, keďže žalobca osvedčil dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP).

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP]. Namietala nepresvedčivosť odôvodnení rozhodnutí súdov nižších inštancií, nakoľko sa nevysporiadali s relevantnými skutočnosťami, ktorých zohľadnenie a posúdenie bolo pre rozhodnutie vo veci kľúčové, z ktorého dôvodu považovala uznesenie odvolacieho súdu za nepreskúmateľné. Nesúhlasila s postojom odvolacieho súdu, že vlastne skutočnosti, ktoré dôkazne namietala v odvolaní, a síce že žalobca nedisponuje žiadnou pohľadávkou voči K. J. (a tak neosvedčil ani nárok odporovateľnosti právneho úkonu voči žalovanej) sa bude riešiť v konaní vo veci samej o odporovateľnosti. Zdôraznila, že v prípade konania o neodkladnom opatrení sa v plnej miere uplatňuje úplný apelačný princíp (na rozdiel od konania vo veci samej), čo predpokladá, že odvolací súd je povinný vyhodnocovať všetky skutkové a právne okolnosti vo svetle všetkých dôkazov a prostriedkov procesnej obrany i procesného útoku predložených v odvolaní, čo však odvolací súd neurobil - práve naopak, odkázal, že týmito apelačnými dôvodmi a dôkazmi k nim predloženými sa zaoberať nebude, pretože podľa jeho názoru sa tým bude zaoberať až súd prvej inštancie v konaní vo veci samej. Žiadala rozhodnutia nižších súdov zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žiadal dovolanie žalovanej pre jeho neprípustnosť odmietnuť (§ 447 písm. c) CSP) s odôvodnením, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol žalobcom podaný spolu so žalobou, pričom konanie o žalobe ďalej prebieha.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Žalovaná prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

10. Najvyšší súd nespochybňuje, že rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej môže byť za istých predpokladov tiež uznesenie; napr. ak ide o uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého nebola podaná nadväzujúca žaloba (teda návrh na určité rozhodnutie vo veci samej). K tomu záveru dospel najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/83/2017. Výpočet prípadov, v ktorých rozhodnutie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení je rozhodnutím vo veci samej, podal obdobným spôsobom najvyšší súd tiež v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/76/2016. Tieto právne náhľady sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 458).

11. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. októbra 2017 sp. zn. 3Cdo/157/2017 publikovanom v Zbierke stanovísk NS a súdov SR pod R 21/2018: „Dovolanie nie je podľa § 420 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým dovolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého, bola podaná nadväzujúca žaloba.“ Uvedené vice versa znamená, že dovolanie podľa § 420 CSP je prípustné iba proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení, ktoré má charakter rozhodnutia vo veci samej (R 76/2018).

12. Z citovanej judikatúry dovolacieho súdu vyplýva, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktoré spĺňa kritérium prípustnosti dovolania „vo veci samej“ a ktorým sa „konanie končí“ v zmysle § 420 CSP je také, ktoré konzumuje vec samotnú. Jedná sa o prípady, kedy rozhodnutie o neodkladnom opatrení je iniciované a vydané ešte pred konaním vo veci samej a zároveň, na ktoré už nebude nadväzovať konanie vo veci samej. Ide o rozhodnutia, u ktorých sa nepredpokladá, aby po ich vydaní boli dotknuté meritorným rozhodnutím vydaným v súvisiacej veci. Naopak, rozhodnutia, ktoré nekonzumujú vec samotnú, sú najmä tie, ktoré sú vydané v priebehu súvisiaceho konania vo veci samej.

13. Uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým prvoinštančný súd nariadil neodkladné opatrenie (v rozsahu uvedenom v ods. 1. uznesenia dovolacieho súdu), nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, pretože nejde o nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP. V posudzovanej veci bolo neodkladné opatrenie nariadené počas trvania konania vo veci samej vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 3C/45/2024 o žalobe, v ktorej sa žalobca domáha určenia neúčinnosti právnych úkonov, t. j. že zmluva o prevode vlastníckeho práva k bytu uzatvorená medzi W.. K. J. ako predávajúcim a žalovanou ako kupujúcou zavkládovaná v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom Bardejov, katastrálnym odborom pod V-812/2023, je voči žalobcovi právne neúčinná. Žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia spolu s touto žalobou.

14. Súd prvej inštancnej vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a upravil pomery strán do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného pod sp. zn. 3C/45/2024. Je zrejmé, že uznesenie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení nekonzumuje vec samu, keďže bude dotknuté konaním a rozhodnutím vo veci samej. Preto, keď uznesenie odvolacieho súdu proti ktorému dovolanie smeruje, nekonzumuje vec samotnú lebo je vydané v priebehu súvisiaceho konania vo veci samej, nemožno ho považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

15. Na uvedenom základe najvyšší súd dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c) CSP odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

16. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.